

Mint beszámoltunk róla, a pályafutásának 35. évfordulóját ünneplő Gyimesi Kálmán újra magára öltötte Rigoletto jelmezét a Szegedi Nemzeti Színház szombat esti előadásán. A kiváló baritonista előző este még Debrecenben Falstaff szerepét énekelte. A sikere óriási, túl a huszadik előadáson a darabot még mindig műsoron tartják. Vidéki városban ez már operettszériának számít. A jubiláló ének-művésszel szegedi otthonában beszélgettünk.

● Hogyan lett operaénekes?

– Gyerekkoromban zongorázni, majd hegedülni is tanultam, de igazából orvos szerettem volna lenni. Nem vettek fel az egyetemre, mert édesapám pénzügyőr őrnagy volt az előző rendszerben. Amikor behívtak katonának, csináltam a laktanyában egy kórust, amellyel katonanótákat adtunk elő a hadseregversenyen. Nemcsak karvezetőként nyertem első díjat, hanem szólistaként is: a Bánk bántól a Bordalt énekeltem. Legközelebb már nem az orvosi egyetemre, hanem a Zeneakadémiára jelentkeztem. Nem vettek fel rögtön, de biztatást kaptam, ezért magánúton Lendvai Andornál tanultam tovább. Két év múlva kerültem be a Zeneakadémiára, ahol 1962-ben kaptam diplomát. 1961-ben és 1962-ben részt vehettem Olaszországban Gina Cigna mesterkurzusán, ahol egész szerepeket vettünk át. A bel canto csodáját ott ismerhettem

Falstaffot itt is elénekelném

– mondja a jubiláló Gyimesi Kálmán

Gyimesi Kálmán: Szeged ki van szolgáltatva a vendégművészeknek. (Fotó: Miskolci Róbert)

meg, mert ugyan idehaza is tanították, de nem olyan szinten, mint ahogyan azt a legnagyobb olasz énekesektől elshettük. A Signora 1900-ban született, Puccini és Mascagnit személyesen ismerte, a világ legjobb Turandotjának tartották. A harmincas években a Szegedi Szabadtéri Játékokon is fellépett ebben a szerepben.

● Olaszországban kivételes énekeseket hallhatt...

– Láthattam például a firenzei Teatro Comunale Tosca- és Manon-előadását, mindkettőben ugyanaz a legendás triász lépett fel: Renata Tebaldi, Mario del Monaco és Tito Gobbi. A karmester sem volt kisebb egyéniség, mint a zseniális Tullio

Serafin. Feledhetetlen emlék maradt az a két este.

● Szegeden is jó kezekbe került...

– Vaszy Viktor 19 modern operában osztott rám főszerepet. Óriási iskola volt számomra. Rákényszerültem, hogy rengeteget késszüljek, olvassak mindegyik szerepemhez, hiszen sok olyan akadt, amihez nem

volt összehasonlíthatási alap. Vaszy Viktor sokat segített, hatalmas műveltsége, nagy zenei kultúrája kisugárzott az egész társulatra. Ritkán játszott, kevésbé ismert operák egész sorát – a Nabuccót, a Sziaciljai vecsernyét, a Simon Boccanegrát – mi mutattuk be először Magyarországon.

● Mi a véleménye a mostani szegedi operajátszásról?

– Egy ekkora színház nem hiszem, hogy képes lenne blokk-szerű operajátszást finanszírozni, ahol nagy sztárok jelentős gázsijért csak egy-egy produkcióra szerződnek le. Ezért én inkább az ensemble-színház híve vagyok, ahol talán kisebb kvalitású művészekből tevődik össze a társulat, de megfelelő rendezéssel, ügyes díszlettel, alapos zenei felkészítéssel így is kitűnő produkciók hozhatók létre. A mostani körülmények között így nagyobb eséllyel lehetne biztosítani a kontinuitást. A szegedi együttes most erősen foghíjas és nagyon ki van szolgáltatva a vendégművészeknek, akik csak egy-egy produkcióra jönnek. Igazából nem érdeklődök, hogy milyen a város kulturális élete. A szegedi kőszínházban sohasem Luciano Pavarottik és Renato Brusonok énekeltek, hanem szerényebb adottságú művészek, akik sok szívvel és sok színnel nagyon hangulatos előadásokat hoztak létre. Az is tragédia, hogy egy három tagozatú színháznál elfelejtették a legfontosabbat: a házi színpad megépitését. Így nincs hol próbálnunk, kevés az idő felkészülésre.

● Mit énekelne legközelebb Szegeden?

– Természetesen Falstaffot! Több mint húsz éve nem játszottuk, ideje lenne újra elővenni.

H. Zs.

Akik lemaradtak a szombat esti Rigoletto-előadásról, azok a január 28-i ismétlésre még válhatnak jegyet.

Alföldi Tükör

● DM-információ

Az Alföldi Tükör kulturális magazinja a szokásos híradó mellett két témával foglalkozik. Huszadik születésnapját ünnepelte nemrégiben a kiskunhalasi Lyra együttes. Hogy mi lehet az, ami napjainkban egy amatőr együttest ilyen hosszú ideig képes összetartani akkor, amikor támogatók híján a kulturális értékek sorra veszendőbe mennek, a 13 perces zenés összefoglalóból megtudhatjuk.

Január 22-e a magyar kultúra napja, amelyet néhány éve a nagy elődökhöz méltóan igyekszünk megünnepelni. Az év többi napján azonban mintha nem lenne annyira fontos számunkra anyanyelvünk és a szép, tiszta kifejezőmód. Vagy mégis? Erre keres választ a film. Szerkesztő: Gáspár Mónika és Sári Suszsa. (Kedd, TV2, 18.15)

Újdonságok a kromatográfiában

● Munkatársunktól

A kromatográfia újdonságairól három napos továbbképzést rendeznek a vegyészeknek a Szegedi Akadémiai Bizottságon. A SZAB kémiái szakbizottsága és a Magyar Kémikusok Egyesületének Csongrád megyei csoportja által lebonyolított előadássorozat január 22-én, szerdán délelőtt 10 órakor kezdődik a Somogyi utcai székházban.

választhatók másik speciális csoportjukban?

– Hatféle idegen nyelv: angol, német, olasz, francia, latin és orosz tanulására van lehetőség. A tanulók szabadon választhatnak. A képzési forma azért speciális, mert az ebben a csoportban lévő gyerekeknek a szabadság terhére magas óraszámú tanítjuk az idegen nyelvet. Érettségig a diákok a középfokú nyelvvizsga szintjére jutnak. A tanulók innen elsősorban humán szakokra jelentkeznek a felsőoktatásba. Egyébként pedig minden osztályunkra érvényes, hogy valamennyi tantárgyat a gimnáziumokban szokásos óraszámú tanítjuk, s ez megengedi a lehetőséget a tanulóknak, hogy a képzés folyamán más irányba váltsanak.

● Mennyiben lesz más az Eötvös Gimnázium, mint az Újszegedi Gimnázium volt?

– Lényegében folytatjuk az Újszegedi Gimnáziumban elindított képzést, hiszen már akkor, mint újonnan induló gimnázium alkalmazkodtunk a társadalom elvárásaihoz. Ebben az épületben azonban jobb feltételeket tudunk biztosítani az oktatáshoz, s ez azt jelenti, hogy többfelé tudunk együttműködési kapcsolatot teremteni a felsőoktatási intézményekkel és a gazdálkodó cégekkel. Képzéseink kimenetrendszerében ezért nagyobb változatosságot fogunk kínálni.

Panek Sándor

A város középiskoláit bemutató sorozatunk a Soros Alapítvány támogatásával készül. Közös célunk, hogy segítsük a szülőket és a nyolcadikos diákokat az iskolaválasztásban, a középiskolákat pedig a bemutatkozásban.

● Közoktatásunk igazgyöngyei

Eötvös: a név új, a képzés ugyanaz

Az Eötvös József Gimnázium tavaly vette fel nevét. Azelőtt Újszegedi Gimnázium néven mint a város új és lendületesen fejlődő, helyét kereső gimnáziumaként vált ismertté. A tavalyi tanév kezdetétől a Brüsszeli körút és a Csongrádi sugárút sarkán működik. Neve és épülete megváltozott, de képzési rendszerét megtartotta. Kérdéseinkre dr. Szigeti Sándorné igazgató válaszol.

● Kérem, foglalja össze az Eötvös József Gimnázium képzési céljait.

– Alapcélkitűzésünk az, hogy biztos szaktudományi képzést nyújtsunk, amellyel a gyerekek nagyobb eséllyel jelentkezhetnek a felsőoktatásba. Ehhez olyan képzési formákat választottunk, amelyek a praktikus ismeretek tekintetében is a diákok továbbtanulását szolgálják, s ha kell a munkábaállást is elősegítik. Az iskolában nemcsak oktató, hanem nevelő munkát is kívánunk végezni: a gyerekekben megkeresni és felerősíteni a képességeket, önbizalmat adva ezzel nekik a tanulásához. Képzési kínálatunkban egy speciális számítástechnikai osztály, egy idegen nyelvi és mikrobiológiai csoportra bontott speciális osztály, valamint egy hat évfolyamos gimnáziumi osztály szerepel.

● Milyen képzési útvonalra számíthatnak azok a hatodikos tanulók, akik a hat évfolyamos képzést választják?

– Ezt az osztályt a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolájával közösen indítjuk, de természetesen hatodik osztály után bármelyik iskolából jelentkezhetnek ide gyerekek. Elsősorban a számítástechnika és az idegen nyelvek iránt érdeklődő tanulókat várjuk ide. A képzés első két éve a gyakorló iskolában történik, majd az osztály kilencediktől átkerül a gimnázium épületébe. A gyerekek 16 éves korig alpműveltségi képzésben részesülnek, megerősített számítástechnikai és nyelvi oktatással. Tizedikben alapfokú számítógéppelkezelői vizsgát tehetnek. Az utolsó két év előtt lehetőséget adunk arra, hogy az iskola képzési kínálatából érdeklődési körüknek megfelelően bármelyik osztályt válasszák, hiszen az utolsó két év kifejezetten a továbbtanulási felkészülés időszaka lesz. Attól függően, hogy milyen továbbtanulási irányt választottak, azokból a tárgyakból emelt óraszámot biztosítunk. Arra az esetre, ha egy osztályban többféle igény merül fel, azokat a Ságvári Endre Gimnáziummal összefogva próbáljuk teljesíteni. A gyakorlat azt mutatja, hogy az osztály fele megmarad a számítástechnika mellett; ők érettségi után középfokú szoftverüzemeltetői szakvizsgát tehetnek.

● Az iskola számítástechnikai képzéséről is ismert. Mít kínálnak négy évfolyamos speciális osztályokban?

– Ide a matematika és számítástechnika iránt érdeklődő diákokat várjuk. Célunk itt is a továbbtanulási felkészítés. Az itt tanuló diákok is lehetnek az alapfokú számítógéppelkezelői, majd a középfokú szoftverüzemeltetői szakvizsgát, s – hozzáteszem – vannak felsőoktatási intézmények, amelyeknek felvételijénél ezek az oklevelek pontokat érnek. Tapasztalatunk szerint ebből az osztályból elsősorban a műszaki, gazdasági felsőoktatásba és a programozó matematikus szakokra jelentkeznek a végzősök. Mint már említettem, igyekszünk olyan ismereteket tanítani, amelyek a későbbi felsőoktatásbeli előrehaladást segítik. Magasabb óraszámú, az alkalmazói szint mellé programozási ismereteket is nyújtunk. Ez az oka, hogy diákjaink igen eredményesen szerepelnek az országos számítástechnikai szakversenyeken.

Az Eötvös József Gimnázium számítástechnikai képzése meghaladja az alkalmazói szintet. (Fotó: Mohos Angéla)

● Egy másik speciális osztályuk mikrobiológiai és idegen nyelvi csoportot kínál. Kiknek ajánlja a mikrobiológiai csoportot?

– A mikrobiológiai képzésben a biológiai és a kémiai alapismeretek erősítése a célunk, egy sikeres felvételi érdekében; ezeket a tárgyakat magas óraszámú tanítjuk. Az itt tanuló elsősorban orvosi, gyógyszerészeti egyetemre, élelmiszeripari főiskolákra pályáznak. Ebben az osztályban olyan gyakorlati mikrobiológiai képzést nyújtunk, amely elősegítheti munkábaállást is. Hangsúlyozom, a gimnáziumi

székesben a biológiai és a kémiai alapismeretek erősítése a célunk, egy sikeres felvételi érdekében; ezeket a tárgyakat magas óraszámú tanítjuk. Az itt tanuló elsősorban orvosi, gyógyszerészeti egyetemre, élelmiszeripari főiskolákra pályáznak. Ebben az osztályban olyan gyakorlati mikrobiológiai képzést nyújtunk, amely elősegítheti munkábaállást is. Hangsúlyozom, a gimnáziumi

mi képzést tartjuk elsősorban a célunknak, de igyekszünk minél több irányú képzettségi irányt megnyitni számunkra. Hadd említsem meg, hogy egy ilyen szemléletformáló képzés a Junior Achievement-tel közösen indított, vállalkozási ismeretekről szóló fakultáció is, amelynek révén az iskola diákjai világversenyen is részt vesznek.

● Milyen idegen nyelvek